

Innst. O. nr. 22

(2001-2002)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om lov om endring i lov 13.mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) og lov 31. mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter

Ot.prp. nr. 105 (2000-2001) og Ot.prp. nr. 18 (2001-2002)

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Miljøverndepartementet foreslår i proposisjonen endring av enkelte bestemmelser i lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven), samt en mindre endring i lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31. mai 1974 nr. 17.

Gjennomføring av revidert rådsforordning om frivillig deltagelse for organisasjoner i en miljøstyrings- og miljørevisjonsordning (EMAS II)

Departementet foreslår å endre forurensningsloven for å gjennomføre revidert utgave av rådsforordning nr. 761/2001/EF om frivillig deltagelse for organisasjoner i en miljøstyrings- og miljørevisjonsordning i norsk rett. Forordningen er ennå ikke formelt tatt inn i EØS-avtalens vedlegg XX, men dette forventes å skje innen kort tid. Rådsforordningen omtales som EMAS II-ordningen (Eco Management and Auditing Scheme).

Departementet viser til at rådsforordning (EØF) nr. 1836/93 om frivillig deltagelse for virksomheter i en miljøstyrings- og miljørevisjonsordning i Fellesskapet (EMAS) ble vedtatt i EU 29. juni 1993. EMAS-ordningen regulerer en frivillig miljøstyrings- og miljørevisjonsordning for virksomheter. I den reviderte forordningen er ordningens virkeområde utvidet til å gjelde alle organisasjoner, herunder ulike virksomheter, institusjoner og myndigheter. Organisasjonene som ønsker å delta må tilfredsstillende en rekke krav. I hovedsak går disse ut på at organisasjonen må utarbeide og iverksette egne miljømål, egen miljøpolitikk og effektive systemer for miljøstyring, samt regelmessig utarbeide og offentliggjøre en godkjent miljøredegjørelse.

EMAS-forordningen er en del av EØS-avtalens virkeområde, og Norge implementerte den opprinne-

lige EMAS-forordningen som en del av forurensningsloven, jf. lovens § 52 c, som sier at forordningen «gjelder som lov». EUs forestående vedtak om revisjon av forordningen medfører derfor behov for å endre denne lovbestemmelsen.

Miljøverndepartementet ser det som positivt at næringsliv og andre organisasjoner gjennom EMAS-sertifisering, selv kan bidra til å gjøre egen organisasjon mer miljøvennlig. Dette vil kunne bidra både til økt engasjement og kunnskap om miljøspørsmål innad i organisasjonen, og på en effektiv måte sikre at gjeldende miljølovgivning overholdes. At ordningen nå utvides til å omfatte flere typer organisasjoner, samt revideres på enkelte områder som følge av erfaring med ordningen, er etter Miljøverndepartementets vurdering positivt.

Departementet foreslår i proposisjonen å endre forurensningsloven § 52c slik at det ved lov bare vedtas hjemmel til å fastsette forskrift om EMAS. Selve forordningen skal m.a.o. gjennomføres i norsk rett gjennom et etterfølgende forskriftsvedtak. Det er imidlertid nær sammenheng mellom hjemmelen til å fastsette forskrift om EMAS, og den etterfølgende gjennomføringen av EMAS-forordningen. Departementet har derfor gitt en omtale av de viktigste endringene i EMAS II i proposisjonen.

Departementet viser til at innføring av EMAS II pålegger ingen nye plikter for næringslivet eller andre organisasjoner. Deltagelse i EMAS-ordningen er kun forpliktende for de som velger å delta. EMAS-ordningen er et frivillig miljøledelsessystem som har som mål å fremme en vedvarende forbedring av miljøinnsatsen for de virksomheter som deltar.

Øvrige lovendringsforslag

Departementet foreslår i proposisjonen endringer i forurensningsloven og lov om kommunale vass- og

kloakkavgifter som et ledd i Regjeringens program om fornyelse av statlig regelverk rettet mot kommunesektoren, senest omtalt i St.meld. nr. 31 (2000-2001) Kommune, fylke, stat - en bedre oppgavefordeling, kap. 5. Siktemålet med disse endringene er å gi kommuner og fylkeskommuner større handlingsrom.

Regelverk som innebærer unødvendige bindinger på tjenesteproduksjon, organisering og forvaltning i kommuner og fylkeskommuner skal avskaffes eller endres. Prosjektet skal bidra til mer tjenesteproduksjon og mindre administrasjon, ved at unødvendige regler som detaljstyrer kommunesektoren fjernes.

Det vises i proposisjonen til at disse endringene i forurensningsloven og i lov om kommunale vass- og kloakkavgifter utgjør en mindre del av de totale endringene som vil bli foreslått av Miljøverndepartementet.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sylvia Brustad, Rolf Terje Klungland og Synnøve Konglevoll, fra Høyre, Øyvind Halleraker, Siri A. Melling og Leif Frode Onarheim, fra Fremskrittspartiet, Øyvind Korsberg og Øyvind Vaksdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland og Ingvild Vaggen Malvik, fra Kristelig Folkeparti, Ingmar Ljones og lederen Bror Yngve Rahm og fra Senterpartiet, Inger S. Enger, har merket seg at EMAS-ordningen regulerer en frivillig miljøstyrings- og miljørevisjonsordning for virksomheter og at revideringen utvider ordningens virkeområde til å gjelde alle organisasjoner, under forutsetning av at de tilfredsstiller de krav som er omtalt i proposisjonen.

Komiteen har videre merket seg departementets positive holdning til at næringsliv og andre organisasjoner, selv kan bidra til å gjøre egen bedrift eller organisasjon mer miljøvennlig gjennom EMAS-sertifisering. Komiteen slutter seg til departementets positive holdning til dette, og viser videre til at dette kan bidra til økt engasjement og positiv holdning til miljøspørsmål innad i den enkelte organisasjon.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, ser svært positivt på at man gjennom denne frivillige ordningen, som kun er forpliktende for de som ønsker å delta, bidrar til økt kunnskap og forbedring av miljøinnsatsen i de organisasjoner som deltar.

Flertallet ser videre positivt på den forenkling av forurensningsloven som departementet foreslår og som klart styrker lokaldemokratiet, som følge av at kommuner og fylkeskommuner får større handlingsrom.

Flertallet er enig i at man fjerner regelverk som innebærer unødvendige bindinger på tjenesteproduksjon, organisering og forvaltning i kommuner og fylkeskommuner, slik at man får større fokus på tjenesteproduksjon og mindre byråkrati og administrasjon.

Flertallet har merket seg at de foreslåtte lovendringer er en mindre del av de totale endringer som departementet vil foreslå, og ser derfor frem til andre endringer som går i samme retning.

Flertallet slutter seg til de foreslåtte lovendringer.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endring i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) og lov 31. mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter

I

I lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 33 a oppheves.

§ 37 tredje ledd skal lyde:

Har noen bedt kommunen gi pålegg om opprydning eller betaling av utgifter etter første eller annet ledd, er avgjørelsen enkeltvedtak også om pålegg ikke blir gitt.

Overskriften til kapittel 7 skal lyde:

Kapittel 7. Tilsyn med forurensninger og avfall

Kapittel 7A (herunder kapitteloverskriften) oppheves og §52 c går inn i kapittel 7.

§ 52 c skal lyde:

§ 52 c. (EMAS-ordningen)

Forurensningsmyndigheten eller den forurensningsmyndigheten bemyndiget kan gi forskrifter som gjennomfører EØS-avtalens regler om frivillig deltakelse i en miljøstyrings- og miljørevisjonsordning (EMAS-ordningen).

Brønnøysundregistrenes vedtak om hvorvidt en organisasjon skal registreres eller strykes fra registret etter forordningens artikkel 6, og Justervesenets vedtak om å gi, utvide, avslå, suspendere eller trekke tilbake akkreditering av miljøkontrollører etter artik-

kel 4 nr. 4 og 5, kan påklages til forurensningsmyndigheten.

§ 78 a oppheves.

II

I lov 31. mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Kommunen fastset i forskrift storleiken på avgiftene i kommunen og gjev nærare reglar om gjennomføring av avgiftsvedtaket og innkreving av avgiftene.

III

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 29 .januar 2002

Bror Yngve Rahm

leder

Øyvind Vaksdal

ordfører og sekretær